

Keuruun Lehmikorven tuulivoimahanke

YVA-menettelyn kyselyn tulosten koonti 20.11.2023

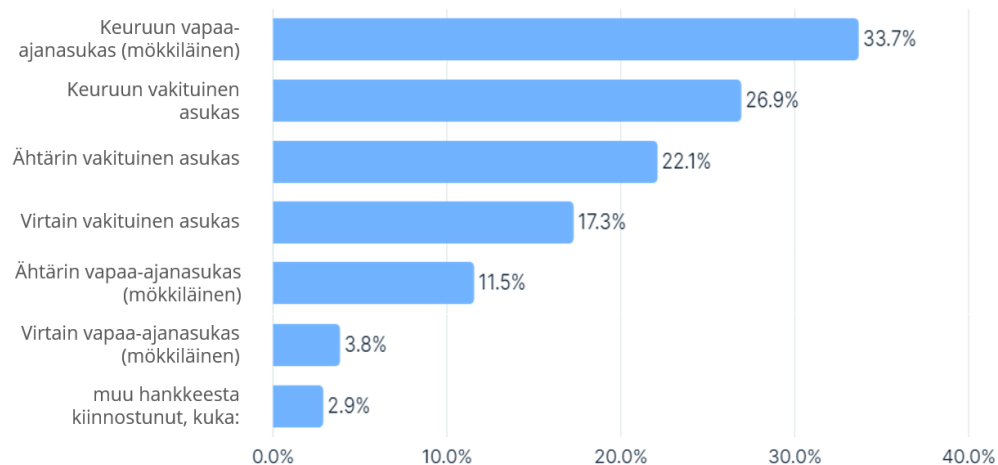
Taustaa

- Pohjan Voiman Lehmikorven Tuulipuisto Oy suunnittelee Keski-Suomeen Keuruun kaupungin luoteisosaan tuulivoimapuistoa. Lähin taajama on Virtain keskusta, joka sijaitsee hankealueen lounaispuolella noin 15 km etäisyydellä. Ähtärin keskustaajama sijaitsee 17 km hankealueen rajalta pohjoiseen. Ähtärin taajama Myllymäki sijaitsee noin 17 km hankealueelta koilliseen. Etäisyyttä Keuruun kaupungin keskustaan on hankealueelta noin 31 km.
- Hanketta kehitetään yhteistyössä Metsähallituksen kanssa, jonka omistuksessa on noin puolet hankealueesta. Hankealueella on lisäksi yksityisiä maanomistajia. Hankealueelle suunnitellaan enintään 12 voimalasta muodostuvaa tuulipuistoa, joiden yksikköteho on enintään 14 MW. Voimalan enimmäiskorkeus on 300 metriä ja tornin korkeus 200–240 metriä. Voimaloiden roottorin halkaisija on enintään 260 metriä. Hankealueen pinta-ala on noin 2 445 ha.
- YVA-menettelyyn liittyen toteutettiin kysely, jolla kerättiin tietoa hankealueen nykykäytöstä sekä lähialueen asukkaiden, maanomistajien ja muiden asiasta kiinnostuneiden näkemyksiä hankkeesta. Kyselyn vastausaika oli 19.11.2023 saakka. Kyselyyn saivat vastata kaikki, jotka halusivat jättää mielipiteensä hankkeesta. Kyselystä tiedotettiin mm. paikallismedioille lähetetyllä lehdistötiedotteella ja lisätietoa hankkeesta on ollut jatkuvasti saatavilla verkkosivuilla <https://lehmikorpi.fi>
- Kyselyyn kertyi yhteensä 110 vastausta. Vastaukset on koottu yhteen ja käsitelty luottamuksellisesti. Kyselyssä ei ole kysytty vastaajan henkilötietoja ja yksittäisiä vastaajia ei ole eritelty kyselyä käsiteltäessä. Vastausten luottamuksellinen käsittely on tuotu esiin myös tiedotteessa.
- Vastausten yhteenvedot on koottu tähän raporttiin, minkä lisäksi tuloksia hyödynnetään hankkeen YVA-menettelyssä. Raportti ja tulosten muu tiedotus toteutetaan niin, että yksittäisiä vastaajia ei pystytä tunnistamaan vastauksista.

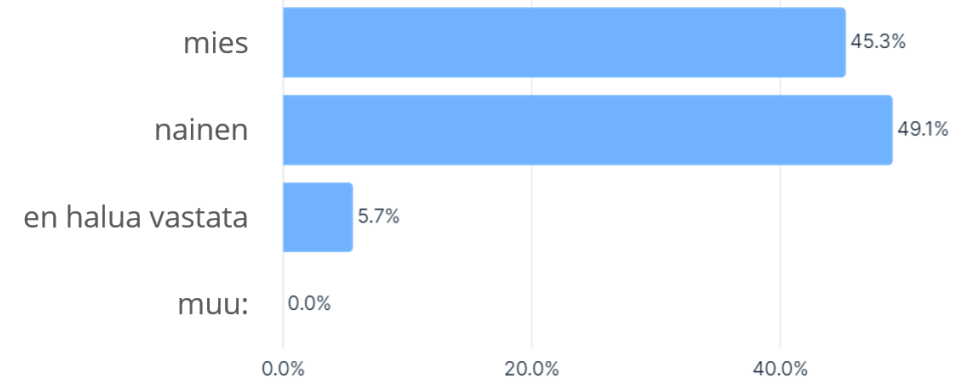
Taustatiedot

- Kyselyyn vastanneiden sukupuolijakauma oli tasainen ja vastaajien ikäjakaumakin oli varsin kattava, joskin ikäihmisiä (yli 65 vuotta) oli jonkin verran aikuisia (25-64) vähemmän. Nuoria vastaajia (alle 25 vuotta) ei kyselyyn kuitenkaan juuri saatu.
- Noin puolet vastaajista (53 %) oli Keuruun alueen vakituisia tai vapaa-ajan asukkaita. Loput vastaajat olivat pääosin Ähtärin (25 %) tai Virtain (19 %) alueelta. Keuruun alueella kysely tavoitti erityisesti vapaa-ajan asukkaita, kun taas lähikunnissa vakituiset asukkaat vastasivat kyselyyn vilkkaammin.
- Kyselyyn vastasi myös kolme muuta hankkeesta kiinnostunutta: tuleva paikallinen, alueelta kotoisin oleva ja metsänomistaja.

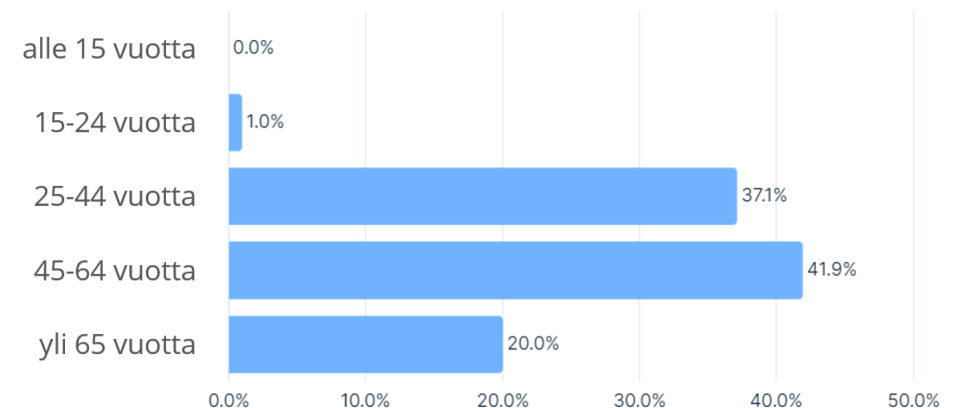
Oletko

Sukupuolesi

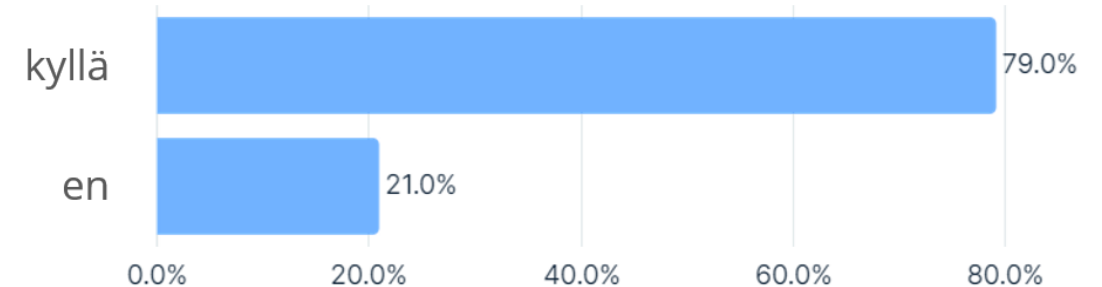
Ikäsi

Taustatiedot

- Suurin osa vastaajista oli kuullut Lehmikorven tuulivoimahankkeesta jo aikaisemmin.
 - Tämä korostuu erityisesti Keuruun alueen asukkaista, joista lähes kaikki (97 %) tiesivät hankkeesta jo etukäteen.
- Vastaajia pyydettiin myös kertomaan mistä he olivat kuulleet hankkeesta. Vastauksissa korostui erityisesti hankkeen näkyvyys alueen sosiaalisessa keskustelussa – suurin osa oli kuullut hankkeesta sukulaisilta tai naapureilta, joko sosiaalisen median tai nk. puskaradion kautta. Monet olivat myös lukeneet hankkeesta sanomalehdestä. Muina kanavina olivat mm. kunnan nettisivut, erilaiset kunnan tilaisuudet, kyläyhdistykset ja kotiin tulleet tiedotteet.

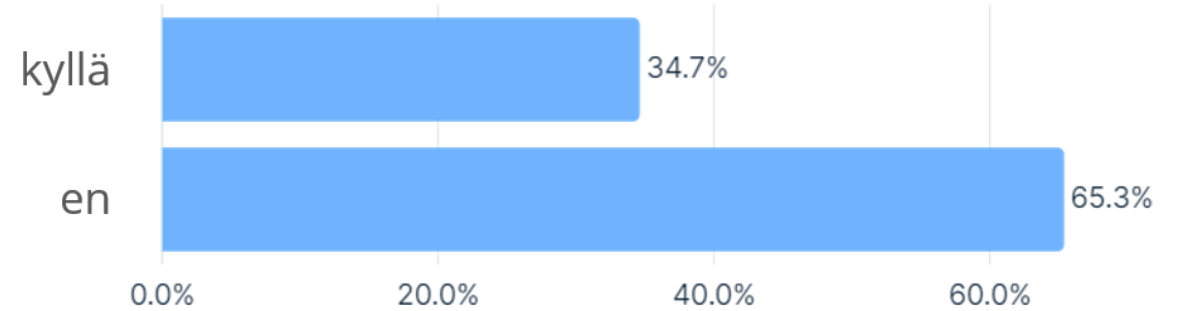
Oletko kuullut Lehmikorven tuulivoimahankkeesta ennen tätä kyselyä?

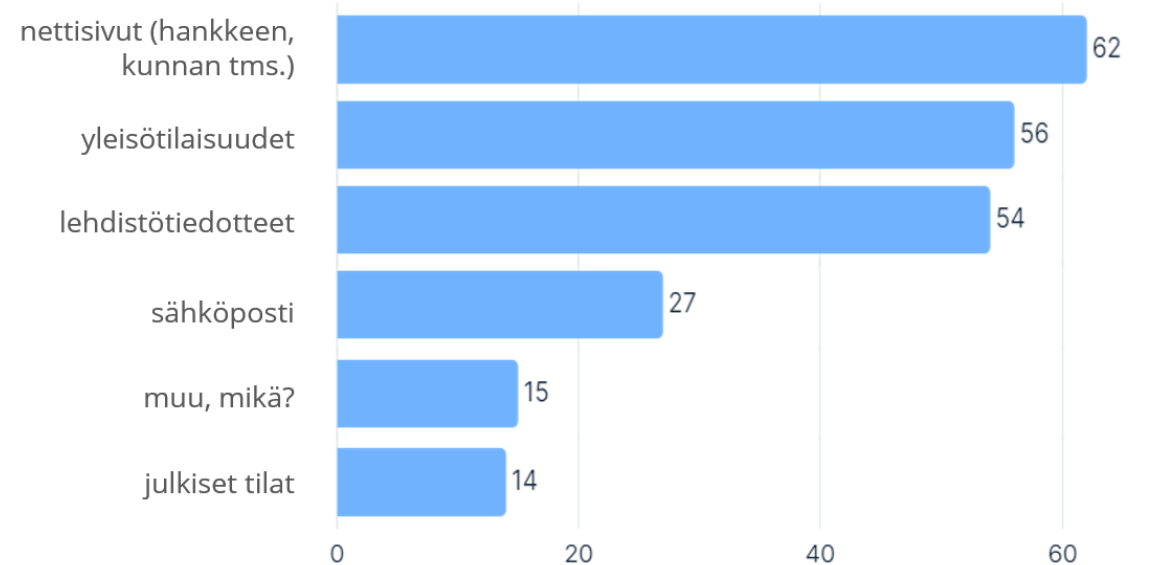
Taustatiedot

- Vain kolmasosa vastaajista koki saaneensa riittävästi tietoa tuulivoimahankkeesta. Tässä ryhmässä korostuvat erityisesti Keuruun alueen vakituiset asukkaat, joista suurin osa (54 %) on kokenut saaneensa tarpeeksi tietoa hankkeesta. Lähikuntien asukkaat kokivat tiedotuksen selvästi puutteellisemmaksi.
- Lisää tietoa toivottiin erityisesti tuulivoimien negatiivisista vaikutuksista: melusta, visuaalisesta haitasta ja terveysvaikutuksesta. Vastaajat toivoivat, että myös hankkeen negatiivisista puolista voitaisiin käydä avointa keskustelua. Lisäksi tietoa kaivattiin hankkeen etenemisestä: aikataulu, voimaloiden määrä ja sijoittelu olivat epäselviä monelle.
- Vastaajat kokivat parhaimpina tiedotustapoina verkkosivut, yleisötilaisuudet ja lehdistötiedotteet. Hankkeen tiedotuksen puutteelliseksi kokeneiden vastaukset eivät poikenneet tästä, mutta he korostivat avoimissa vastauksissa monikanavaisen tiedotuksen merkitystä tavoittavuuden kannalta.

Oletko saanut riittävästi tietoa tuulivoimahankkeesta?

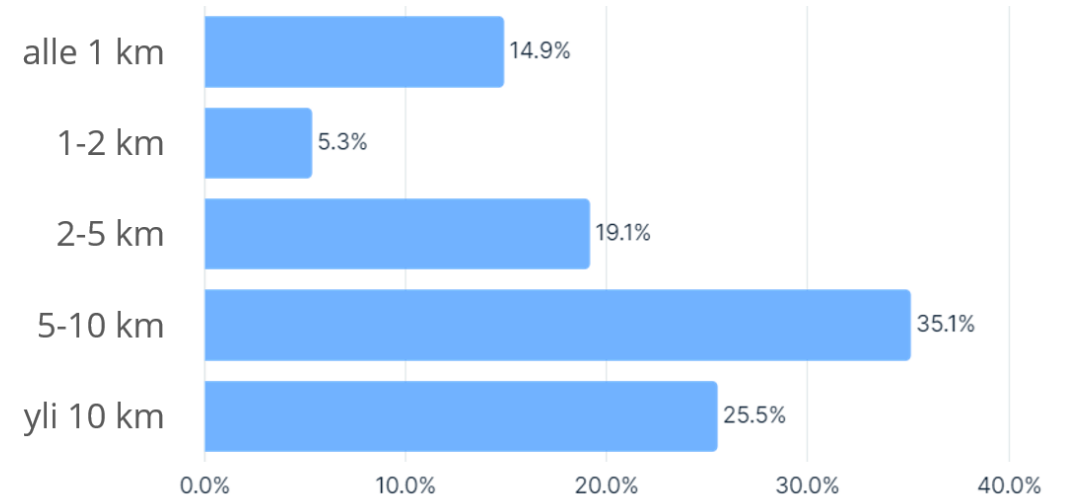
Mitkä ovat mielestäsi tehokkaimmat tavat tiedottaa hankkeesta?

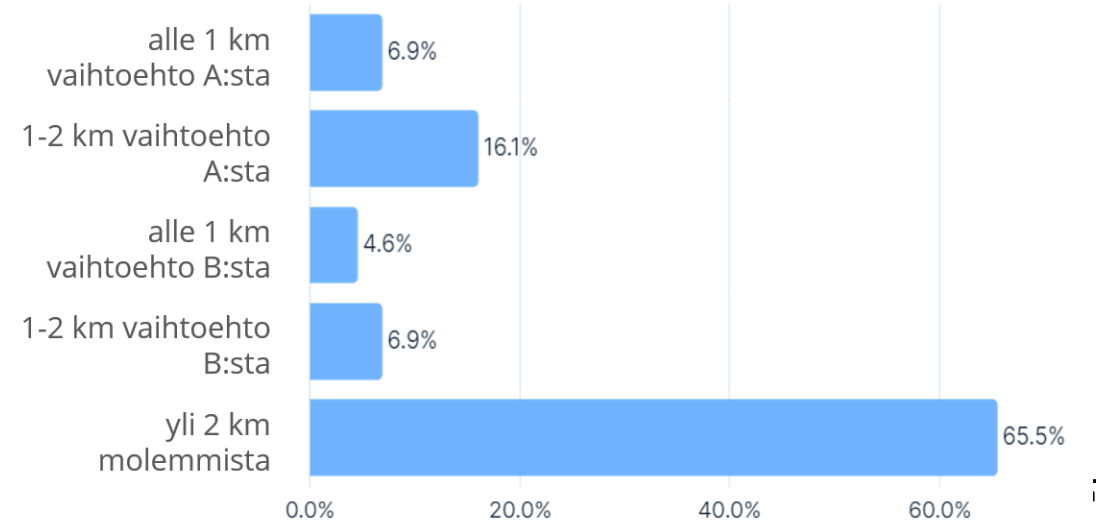
Taustatiedot

- Vastaajien arviot heidän asuntonsa etäisyydestä tuulivoima-alueesta jakaantuivat varsin tasaisesti eri vaihtoehtojen välille. 5-10 km päässä asuvat korostuivat hieman muita enemmän, mutta myös hyvin lähellä (alle 1 km), keskimatkan päässä asuvia (2-5 km) ja selvästi kauempana (yli 10 km) asuvia oli kiitettävästi.
- Valta-osa vastaajista (66 %) ei asunut sähkönsiirtoreittien varrella, alle 2 km päässä voimalinjoista. Vaihtoehdon A lähistöllä asui selvästi enemmän vastaajia (23 %) kuin vaihtoehdon B lähistöllä (11 %).

Kuinka kaukana arvioit asuntonsi tai vapaa-ajanasuntonsi sijaitsevan suunnitellusta tuulivoima-alueesta (lennuntietä)?

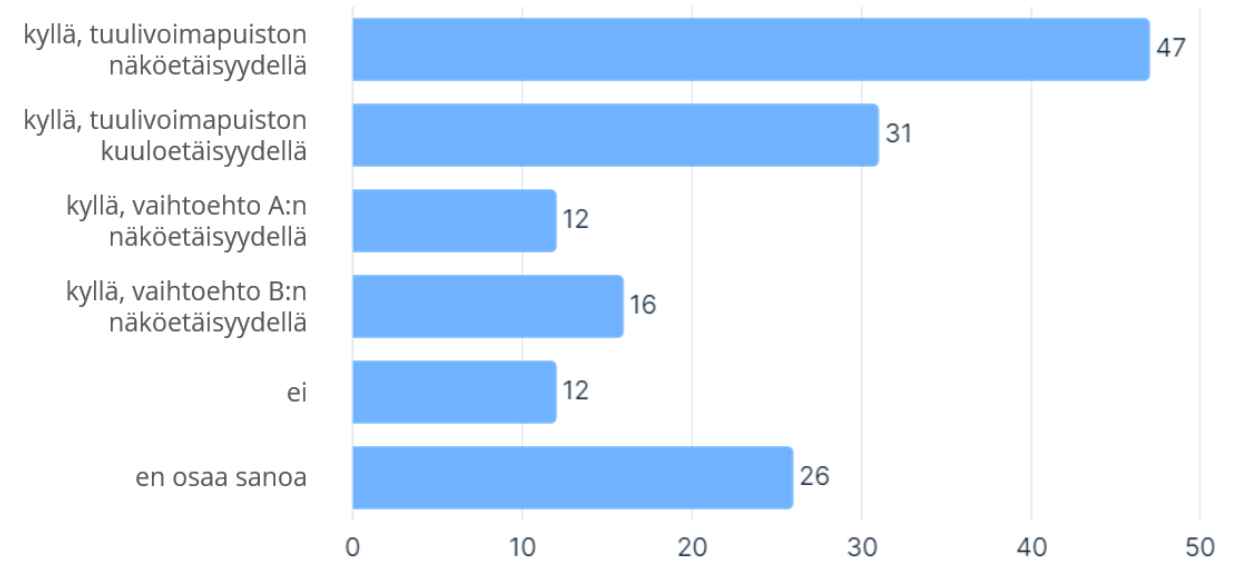
Kuinka kaukana arvioit asuntonsi tai vapaa-ajanasuntonsi sijaitsevan suunnitelluista sähkönsiirtoreiteistä (lennuntietä)?

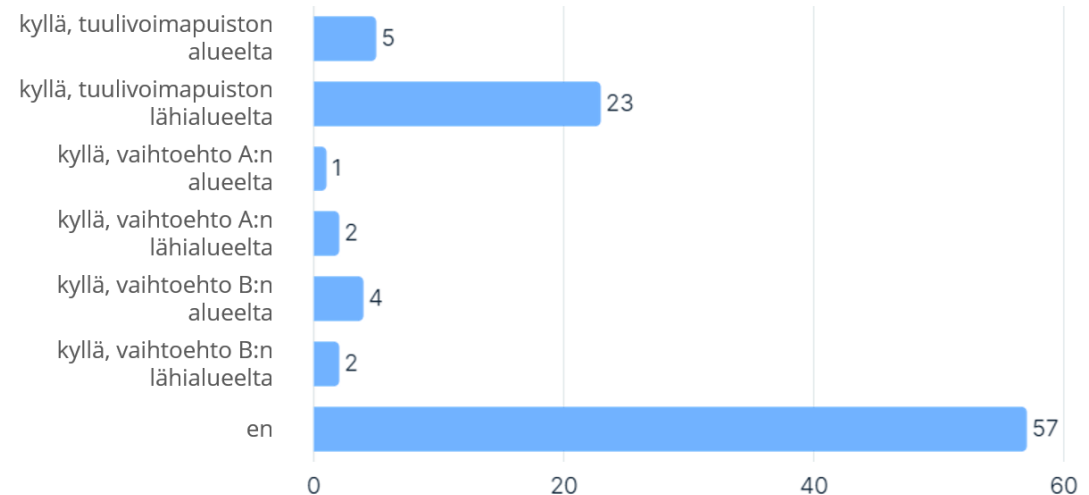
Taustatiedot

- Valtaosan vastaajista (62 %) asunto sijaitsi näkö- tai kuuloetäisyydellä tuulivoima-alueesta. Käytännössä kaikki alle 5 km päässä alueelta asuvat kokivat olevansa näkö- tai kuuloetäisyydellä voimala-alueesta.
- Kolmasosa vastaajia omisti maata tuulivoimala-alueelta tai sen läheisyydestä, suurin osa lähialueelta. Vain viisi vastaajaa omisti maata varsinaisten tuulivoimaloiden alueelta.
- Vaihtoehtojen väliset erot olivat varsin maltillisia. Vaihtoehto A kuitenkin näkyi harvemmalle vastaajalle kuin vaihtoehto B. Kyseisellä alueella oli vähemmän ainakin kyselyyn vastanneita maanomistajia.
- Avoimissa vastauksissa pyydettiin eksaktimpaa terminologiaa: vastaajille oli epäselvää tarkoittavatko tuulivoima-alue ja hankealue samaa aluetta, vai onko näiden välillä jotain eroja?

Sijaitseeko suunniteltu tuulivoima-alue arviosi mukaan näkö- tai kuuloetäisyydellä vakituiselta tai vapaa-ajanasunnoltasi?

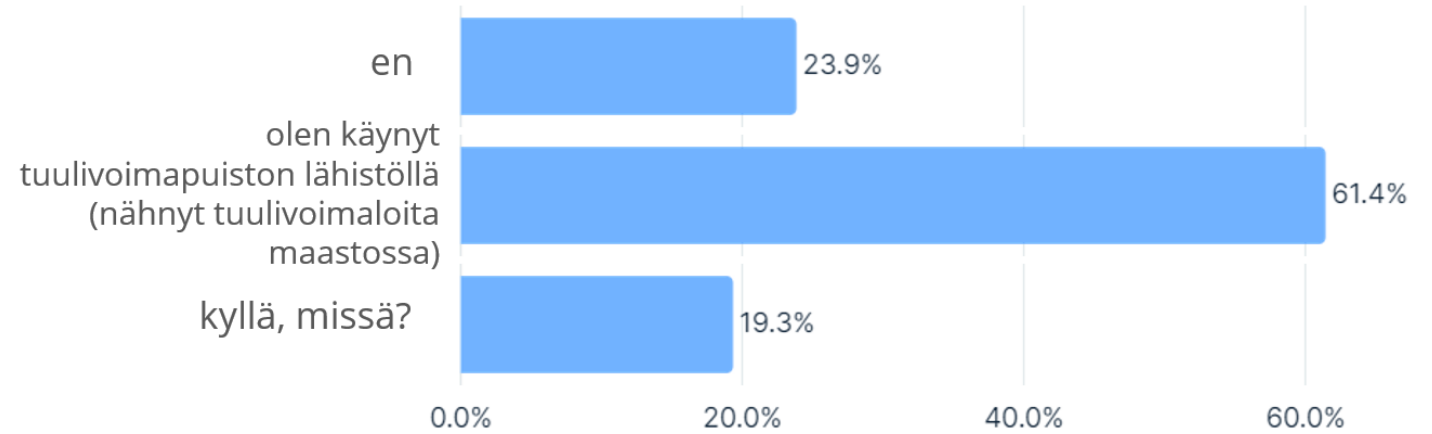
Omistatko maata suunnitellulta tuulivoima-alueelta tai sen läheisyydestä?

Taustatiedot

- Suurin osa vastaajista on käynyt tuulivoimapuistossa tai sen lähistöllä ja osasi liittää käyntiin ja tuulivoimapuistoihin selviä omakohtaisia kokemuksia. Mikään yksittäinen kohde ei erityisesti korostunut vierailuissa tuulivoimapuistoissa, joskin Porin tuulivoima-alue oli vastaajille tutuin.
- Selvästi suurin osa (82 %) omakohtaisista kokemuksista tuulivoimaloista oli negatiivisia. Negatiivisissa kommentteissa korostuivat erityisesti tuulivoimaloiden maisemalliset vaikutukset, sekä niistä aiheutuva melu: lähialueiden pelättiin tulevan jopa asumiskelvottomiksi ja tuulivoimaloita pidettiin maisemaa hallitsevina elementteinä.
- **Kommenteissa toivottiin myös paikallisille järjestettävää tutustumiskäyntiä olemassa olevalle voimala-alueelle.**

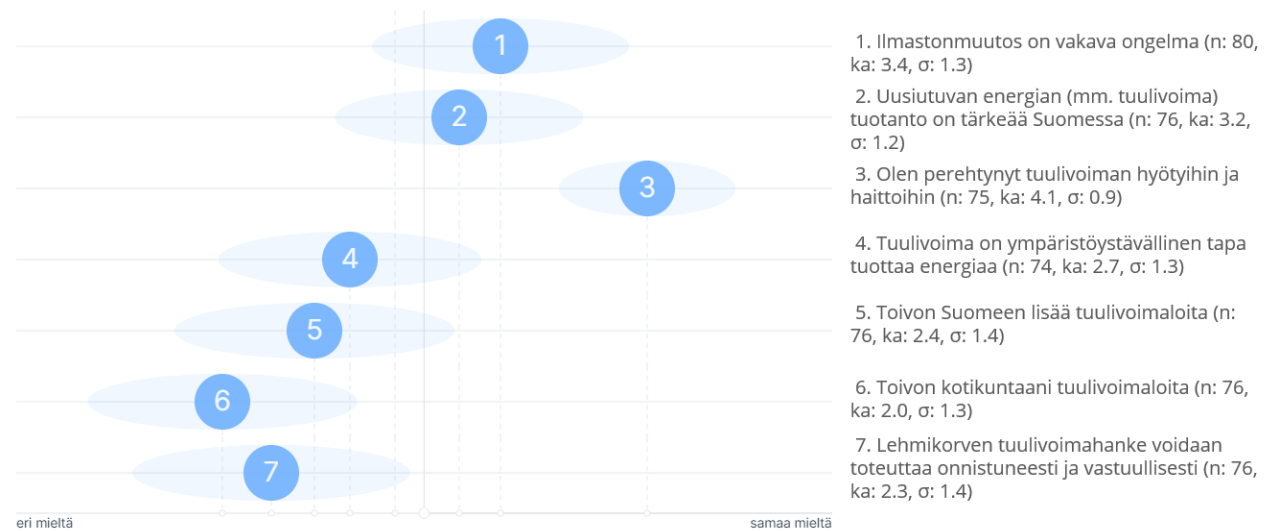
Oletko käynyt jonkin olemassa olevan tuulivoimapuiston alueella (Suomessa tai ulkomailla)?

Taustatiedot

- Valtaosa vastaajista (58 %) piti ilmastonmuutosta vakavana ongelmana, mutta vaihtelu oli merkittävää ja esimerkiksi 24 % vastaajista ei pitänyt ilmastonmuutosta vakavana ongelmana.
- 74 % vastaajista koki olevansa hyvin perehtyneitä tuulivoiman hyötyihin ja haittoihin ja vain 4 % vastaajista oli väitteestä eri mieltä.
- Uusiutuvan energian kotimaista tuotantoa pidettiin jokseenkin tärkeänä, mutta vain 32 % piti tuulivoimaa ympäristöystävällisenä tapana tuottaa energiaa.
- Kriittinen suhtautuminen heijastui myös tuulivoiman kysyntään: 23 % vastaajista toivoi lisää tuulivoimaa Suomeen ja 17 % toivoi kotikuntaansa tuulivoimaloita.
- 63 % vastaajista ei uskonut, että Lehmikorven tuulivoimahanke voidaan toteuttaa onnistuneesti ja vastuullisesti.

Arvioi seuraavia väitteitä:

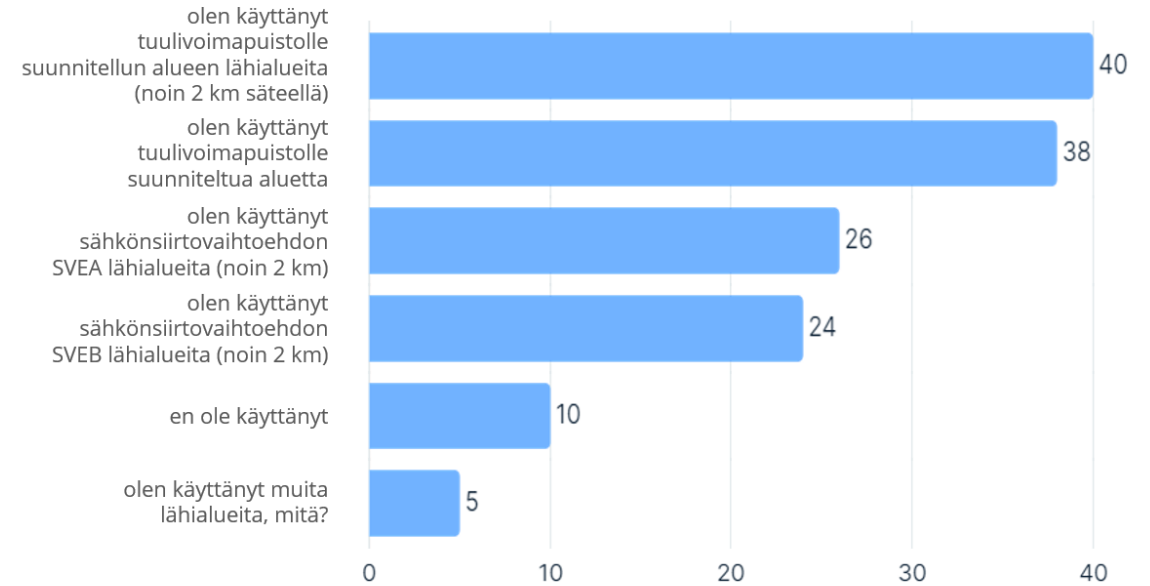
Kysymyksessä pyydettiin arvioimaan asteikolla 1–5, onko väitteen kanssa eri mieltä (1), vai samaa mieltä (5).

Tummansininen ympyrä esittää vastausten keskiarvoa ja vaaleansininen soikio vastausten keskihajontaa. Kysymyksen perässä on esitetty vastausten määrä (n), keskiarvo (ka), sekä keskihajonta (σ)

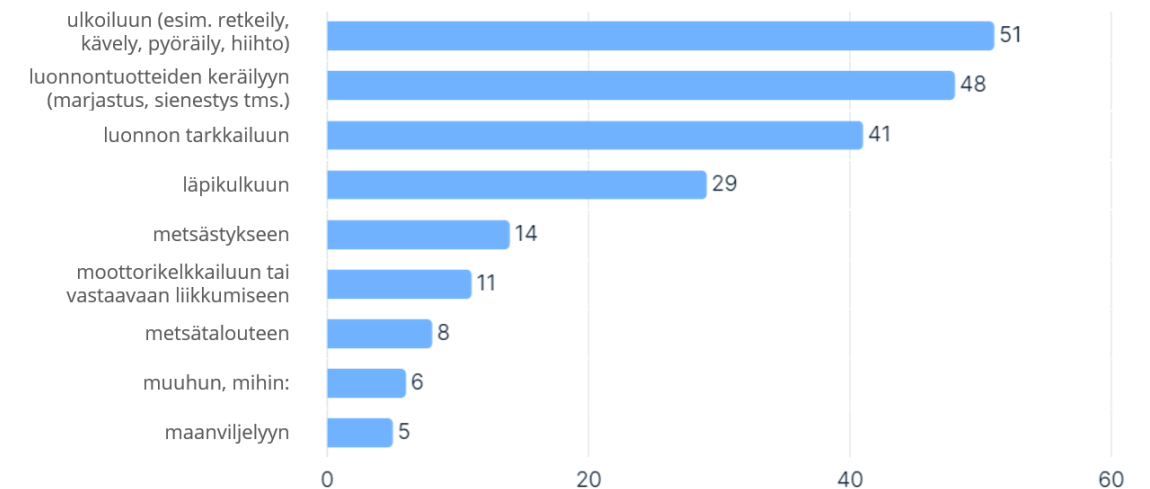
Suunnittelualue

- Alueiden käyttöä käsitteleviin kysymyksiin oli mahdollista valita useampi kuin yksi vaihtoehto, joka selittää vastausten runsasta määrää.
- Valtaosa (82 %) vastaajista on käyttänyt tuulivoimalalle suunniteltua aluetta, tai sen lähialueita. Mikäli sähkönsiirtoalueet lasketaan mukaan, jopa 87 % vastaajista on käyttänyt hankkeen vaikutusalueita virkistykseen.
- Hieman useampi vastaaja on käyttänyt sähkönsiirtovaihtoehdon SVEA mukaisia lähialueita, kuin B-vaihtoehdon alueita.
- Tyypillisimpiin käyttötarkoituksiin kuuluu alueella ulkoileminen, luonnonantimien kerääminen tai luonnon tarkkailu. Aluetta käytettiin runsaasti myös läpikulkuun tai metsästyksen.
- Avoimissa vastauksissa (6 kpl) nostettiin esiin myös kalastus ja tähtitaivaan kuvaaminen, jota tuulivoimaloiden esitetään haittaavan merkittävästi.

Oletko käyttänyt suunnitellun tuulivoimapuiston lähialueita virkistykseen tms.?

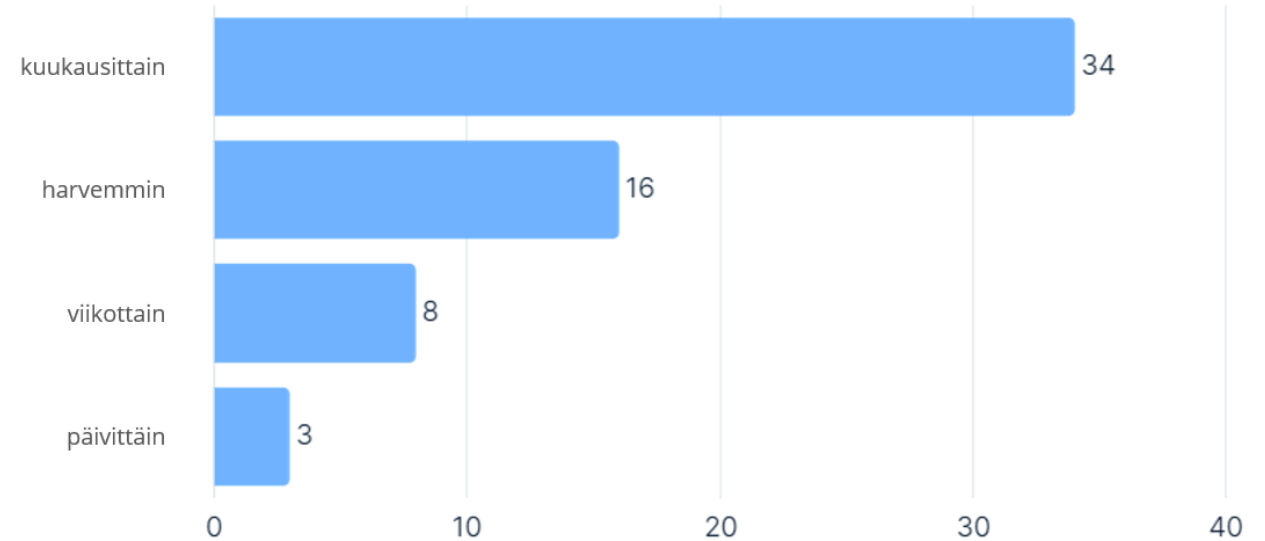
Minkälaiseen virkistykseen tai muuhun olet alueita käyttänyt? (voit valita useita)

Suunnittelualue

- Vastaajien liikkuminen suunnittelualueella on varsin ajoittaista, tyypillisimmin noin kuukausittain tapahtuvaa. Vain 18 % vastaajista liikkuu alueella päivittäin tai viikoittain. Vastaavasti 26 % vastaajista liikkuu alueella harvemmin kuin kuukausittain.
- Alueella tapahtuvan liikkumisen ajoittaisuus ei kuitenkaan välttämättä tarkoita alueen olevan vähemmän tärkeä, vaan voi yhtä hyvin tarkoittaa alueella liikkumisen olevan arkipäiväisen toimen sijaan erityinen tapahtuma.

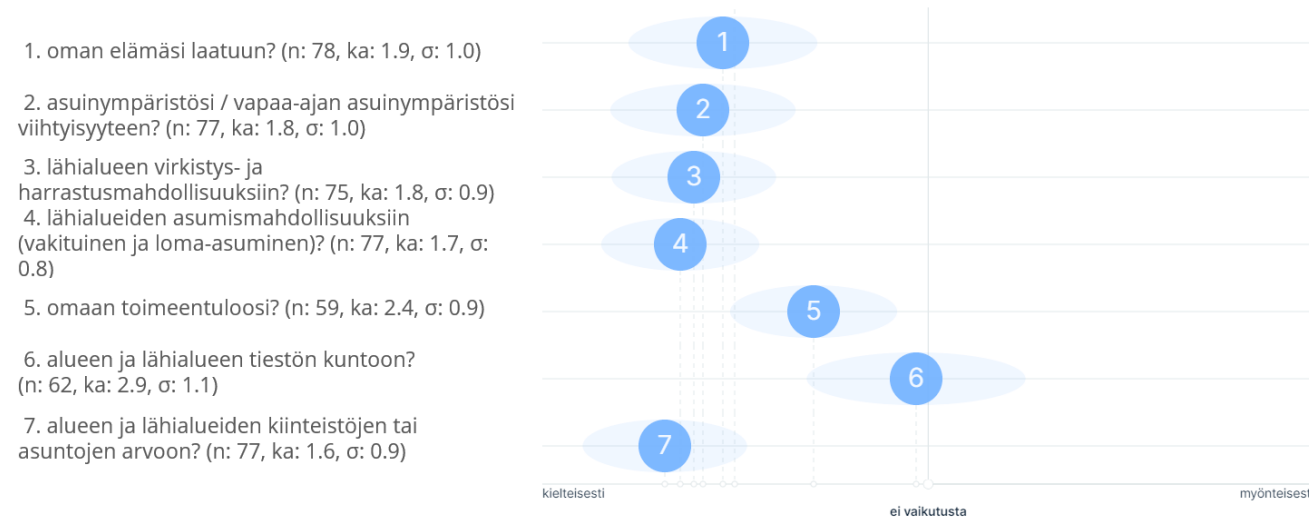
Kuinka usein liikut suunnitellulla tuulivoimapuiston alueella tai sen välittömässä läheisyydessä?

Vaikutusten arviointi

- Vastaajat arvioivat hankkeen vaikutukset hyvin pitkälti melko tai erittäin kielteisiksi. Vastausten kesken ei ollut merkittävää hajontaa, vaan näkemykset olivat varsin yhteneviä.
- Hankkeen koki haitalliseksi:
 - Elämänlaadun kannalta 74 % vastaajista
 - Viihtyisyyden kannalta 72 % vastaajista
 - Virkistysmahdollisuuksien kannalta 77 % vastaajista
 - Asumismahdollisuuksien kannalta 83 % vastaajista
 - Alueen arvon kannalta 84 % vastaajista.
- Suurin osa vastaajista (62 %) ei kokenut hankkeella olevan vaikutusta omaan toimeentuloon, ja loput kokivat hankkeen vaikuttavan toimeentuloon haitallisesti.
- Ainoat varovaisen myönteiseksi koetut vaikutukset hankkeesta olivat tiestön kuntoon kohdistuvat vaikutukset. 36 % vastaajista uskoi hankkeen vaikuttavan positiivisesti hankkeen tiestön kuntoon, kun taas kielteisiä odotuksia oli 30 % vastaajista.

Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi...

Kysymyksessä pyydettiin arvioimaan asteikolla 1–5, pitääkö hankkeen vaikutuksia kielteisinä (1) vai myönteisinä (5).

Tummansininen ympyrä esittää vastausten keskiarvoa ja vaaleansininen soikio vastausten keskihajontaa. Kysymyksen perässä on esitetty vastausten määrä (n), keskiarvo (ka), sekä keskihajonta (σ)

Ympäristövaikutukset

- Vastaajat kokivat hankkeen vaikuttavan alueen ympäristöön selvän kielteisesti. Asteikolla 1 (erittäin kielteinen vaikutus) – 5 (erittäin myönteinen vaikutus) vastausten keskiarvo vaihteli 1,5 ja 1,6 välillä.
- Hankkeen koki erittäin tai melko kielteiseksi:
 - Luontoarvojen kannalta 84 % vastaajista
 - Linnuston kannalta 81 % vastaajista
 - Muun eläimistön kannalta 77 % vastaajista
 - Maisemien kannalta 87 % vastaajista
 - Äänimaiseman kannalta 84 % vastaajista
 - Välkevaikutuksen kannalta 82 % vastaajista
- Loput vastaukset olivat pitkälti neutraaleja, joskin yksittäisiä myönteisiä vaikutuksia esiintyi joidenkin arvojen kohdalla, enimmillään maiseman kohdalla, jossa 4 % vastaajista piti hankkeen vaikutuksia myönteisinä.

Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi alueen ja lähialueiden...

1. luonnonarvoihin ja luonnonympäristöön?
(n: 75, ka: 1.5, σ : 0.8)

2. linnustoon?
(n: 75, ka: 1.5, σ : 0.8)

3. muuhun eläimistöön?
(n: 75, ka: 1.6, σ : 0.9)

4. maisemiin?
(n: 76, ka: 1.4, σ : 0.9)

5. äänimaisemaan?
(n: 75, ka: 1.5, σ : 0.8)

6. näkymään (välkevaikutus)?
(n: 75, ka: 1.5, σ : 0.8)

Kysymyksessä pyydettiin arvioimaan asteikolla 1–5, pitääkö hankkeen vaikutuksia kielteisinä (1) vai myönteisinä (5).

Tummansininen ympyrä esittää vastausten keskiarvoa ja vaaleansininen soikio vastausten keskihajontaa. Kysymyksen perässä on esitetty vastausten määrä (n), keskiarvo (ka), sekä keskihajonta (σ)

Työllisyys- ja taloudelliset vaikutukset

- Vastaajat kokivat hankkeen vaikutukset työllisyyteen ja talouteen varovaisen kielteisiksi. Vastausten sisällä oli enemmän hajontaa kuin ympäristövaikutusten osalta, mutta selvää vastakkainasettelua ei kuitenkaan muodostunut.
- Kielteisimmin vastaajat suhtautuivat hankkeen vaikutuksista matkailuun (73 % vastaajista koki negatiiviseksi) ja imagoon (75 % vastaajista koki negatiiviseksi).
- Muiden vaikutusten osalta vastaukset jakautuivat varsin tasan kielteisten ja neutraalien vastausten välille.
- Hankkeen vaikutukset työllisyyteen muodostivat poikkeuksen: suurin osa ei kokenut hankkeella olevan vaikutuksia työllisyyteen, mutta loput vastaukset jakaantuivat varsin tasan myönteisten (25 %) ja kielteisten (27 %) vastausten välille.

Kuinka hanke vaikuttaa mielestäsi alueen...

1. elinvoimaisuuteen?
(n: 63, ka: 2.3, σ : 1.2)

2. työllisyyteen?
(n: 56, ka: 2.8, σ : 1.1)

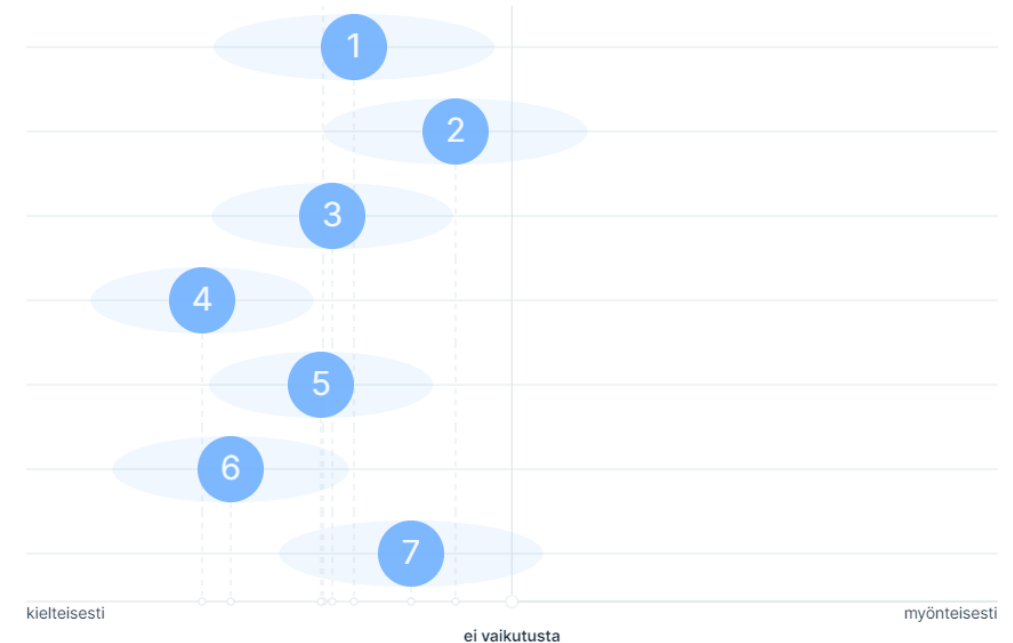
3. palveluihin?
(n: 61, ka: 2.3, σ : 1.0)

4. matkailuun?
(n: 72, ka: 1.7, σ : 0.9)

5. muihin elinkeinoihin?
(n: 65, ka: 2.2, σ : 0.9)

6. imagoon?
(n: 69, ka: 1.8, σ : 1.0)

7. talouteen?
(n: 60, ka: 2.6, σ : 1.1)

Kysymyksessä pyydettiin arvioimaan asteikolla 1–5, pitääkö hankkeen vaikutuksia kielteisinä (1) vai myönteisinä (5).

Tummansininen ympyrä esittää vastausten keskiarvoa ja vaaleansininen soikio vastausten keskihajontaa. Kysymyksen perässä on esitetty vastausten määrä (n), keskiarvo (ka), sekä keskihajonta (σ)

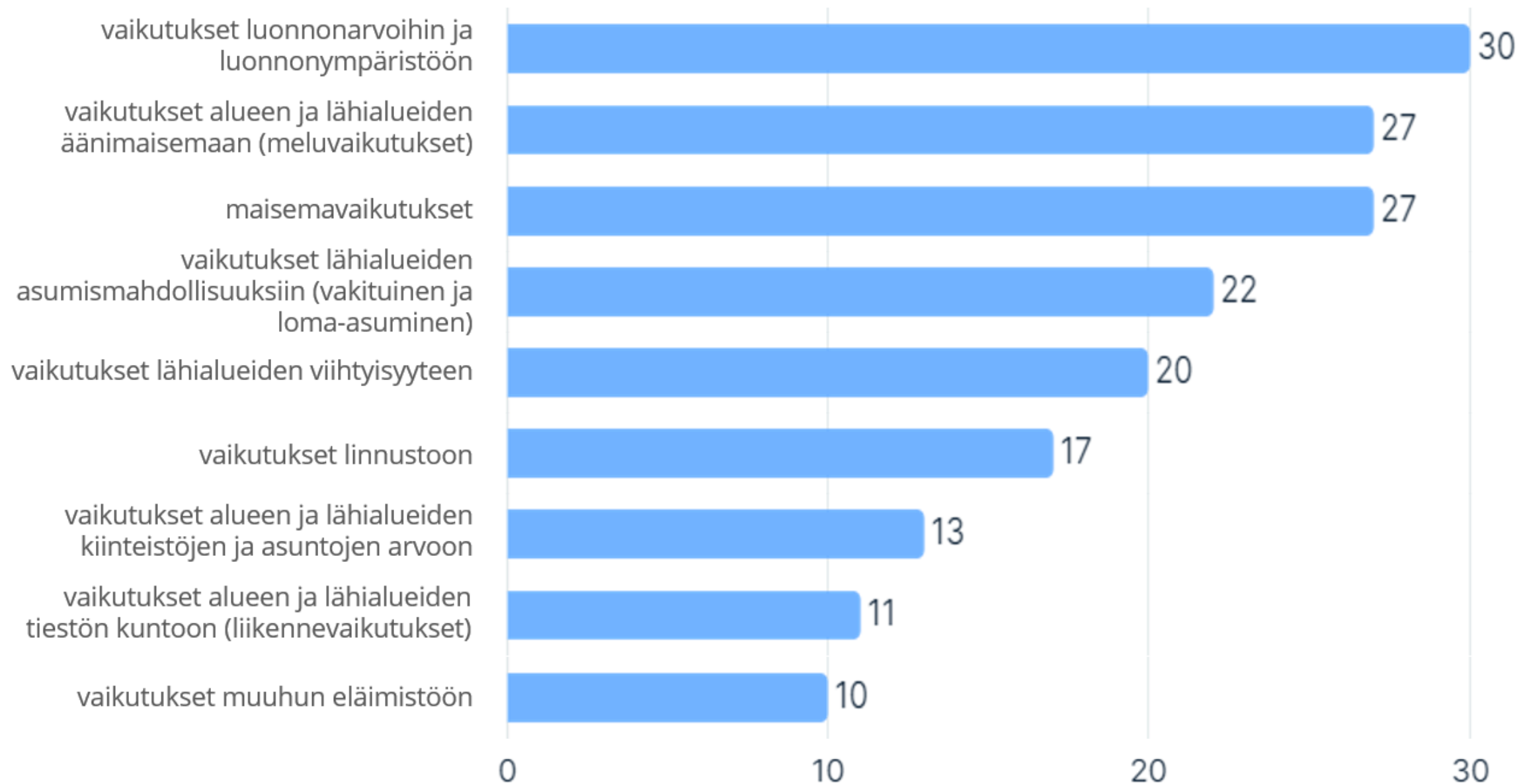
Muita vaikutuksia

- Vastaaajia pyydettiin myös kertomaan mahdollisia muita huomionarvoisia vaikutuksia, joita arvelevat tuulivoimalahankkeella olevan.
- Avoimia vastauksia jätettiin 30 kappaletta.
- Vastauksissa korostui erityisesti tarve huomioida tarkemmin tuulivoimaloista irtoavan mikromuovin ympäristövaikutuksia. Vastaaajat olivat huolissaan mikromuovin leviämisestä alueen kasvistoon, vesistöön ja eläimiin. Myös mikromuovin ja rakentamisen vaikutuksista pohjavesistöön oltiin huolissaan.
- Toinen vastauksissa useasti toistunut huoli kohdistui voimaloista kuuluviin ääniin ja niiden terveysvaikutuksiin. Erityisesti voimaloiden pitkäaikaisista terveysvaikutuksista lähialueen asukkaille oltiin huolissaan ja asiasta toivottiin tutkimustuloksia ja lisää tietoa alueilta ja maista, joissa tuulivoimaloita on rakennettu pidempään kuin Suomessa.
- Vastauksissa pyydettiin myös arvioimaan hankkeen ekologisia vaikutuksia nykyistä tarkemmin. Onko hankkeen tieltä kaadettavien metsäalueiden metsäkato ja päästöt huomioitu hankkeen kannattavuutta arvioidessa? Onko tuulivoimaloissa käytettävän, selvästi hiilidioksidia voimakkaamman kasvihuonekaasun rikkiheksafluoridin (SF-6) vaikutukset huomioitu hankkeen ekologisen kannattavuuden kannalta?
- Myös tuulivoimaloiden identiteettivaikutuksista toivotaan perusteellisempaa selvitystä. Vastaaajat muistuttavat, että tuulivoimapuisto ei nimestään ole puisto, vaan kyse on teollisuusalueesta ja toivovat selvitystä siitä, miten Pihlajaveden laajojen ja ainutlaatuisten luontoalueiden muuttaminen teollisuusalueeksi muuttaa alueen luonnetta ja Keuruun paikallisidentiteettiä.

Toiminnan vaikutukset

- Vastaajia pyydettiin kertomaan heidän mielestään tärkeimmät tuulivoimahankkeen toiminnan aikaiset vaikutukset. Taulukko on esitetty seuraavalla sivulla. Vastausvaihtoehtojen ja vastausten runsaan määrän, sekä taulukon luettavuuden säilyttämiseksi taulukossa on esitetty vain merkittävimmät, yli 10 vastausta saaneet vaikutukset.
- Vastauksia oli yhteensä 73. Vastaajat mielestä merkittävimmät vaikutukset olivat:
 - Vaikutukset luonnonarvoihin ja –ympäristöön (41 % vastaajista)
 - Vaikutukset alueen ja lähialueiden äänimaisemaan (37 % vastaajista)
 - Maisemavaikutukset (37 % vastaajista)
 - Vaikutukset lähialueiden asumismahdollisuuksiin (30 % vastaajista)
 - Vaikutukset lähialueiden viihtyisyyteen (27 % vastaajista)
- Vastauksissa vaikuttaa korostuvan erityisesti hankkeen vaikutus luontoon ja maisemaan, sekä tätä kautta alueen viihtyisyyteen. Myös tuulivoimaloista aiheutuva äänimaiseman muutos on useiden mielestä merkittävä ja kokemus melusta varmasti vaikuttaa koettuihin asumismahdollisuuksiin.

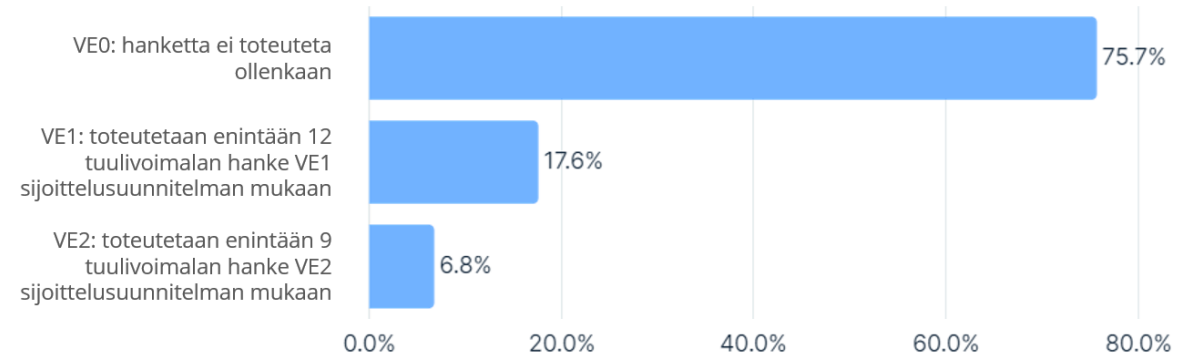
Mitkä ovat mielestäsi tuulivoimapuistohankkeen toiminnan aikaiset kolme (3) merkittävintä vaikutusta?

YVA-vaihtoehdot

- Vastaajilta kysyttiin lisäksi, mitä YVA-menettelyssä tutkittavaa vaihtoehtoa he kannattavat.
- Selvästi eniten kannatettiin vaihtoehtoa 0 (hanketta ei toteuteta). 76 % vastaajista kannatti tätä vaihtoehtoa.
 - Vaihtoehtoa 0 kannatti 57 % Keuruun vakituksista asukkaista ja 68% vapaa-ajan asukkaista.
 - Ylipäänsä Keuruun, Virtain ja Ähtärin vakituiset asukkaat suhtautuivat hankkeeseen hieman vähemmän kielteisesti (68 % kannatti vaihtoehto 0:aa) kuin kuntien vapaa-ajan asukkaat (85 % kannatti vaihtoehto 0:aa). Kielteisimmin hankkeeseen suhtauduttiin Ähtärin kunnassa.
- Tuulivoima-alueen maanomistajista (5 kpl) 100 % kannatti vaihtoehtoa 0. Lähialueen maanomistajista (22 kpl) 86 % kannatti vaihtoehtoa 0.
- Vaihtoehto 1 (12 voimalan hanke) oli kaikkien vastaajaryhmien keskuudessa selvästi suosituimpi kuin vaihto 2 (9 voimalan hanke).

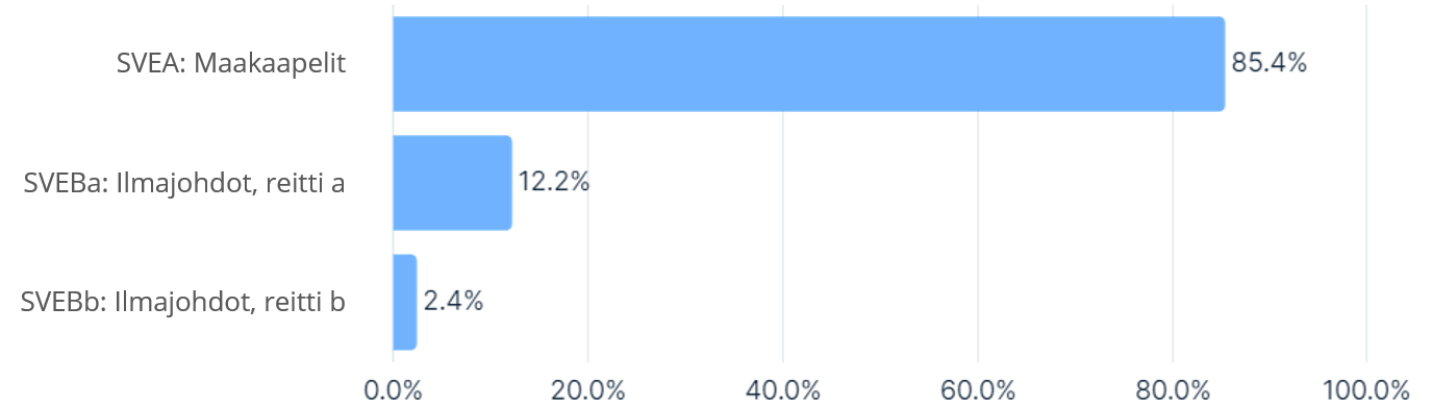
Ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) tutkitaan kolmea vaihtoehtoa. Mitä vaihtoehtoa kannatat?

Sähköverkkoon liittymisen vaihtoehdot

- Vastaajilta kysyttiin myös sähköverkkoon liittymisen järjestelyitä.
- 85 % vastaajista toivoi sähköverkkoon liittymisen tapahtuvan pääosin maakaapelien avulla (Sähköverkkovaihtoehto A, SVEA). SVEA:n kannatus oli samaa suuruusluokkaa kaikkien kyselyyn vastanneiden osalta.
- Ilmajohdoreiteistä vastaajat pitivät reittiä a selvästi parempana kuin reittiä b.

Sähköverkkoon liittymisen osalta hankkeessa selvitetään erilaisia vaihtoehtoja. Mitä vaihtoehtoa kannatat?

Kommentit vaihtoehtoihin

- Vaihtoehtoihin sai jättää myös avoimia kommentteja. Näitä jätettiin yhteensä 21 kappaletta.
- Vastauksissa korostuu myös vastaajien toivomus, että hanke lopetettaisiin kokonaan. Kyseisiä kommentteja on jätetty yhteensä 13 kappaletta, hieman eri tavoin muotoiltuna.
- Vastaajat toivovat myös, että hanketta tarkasteltaisiin teollisuushankkeena ja sen ympäristövaikutuksia ja että maasta saataisiin sama korvaus kuin teollisuusalueista.
- Vastauksissa kerrotaan, että vaihtoehdot eivät olleet kovin selvästi esitettyjä ja erojen ymmärtäminen oli haastavaa. Lisäksi sähkönsiirtoratkaisuiden kysymyksen asettelua kritisoitiin vaihtoehto 0:n puutteesta, joka erään vastaajan mukaan vääristää tuloksia. Kysymyksen tarkoituksena on kuitenkin selvittää, mitä sähkönsiirtoreittiä kannatetaan, mikäli hanke toteutetaan.
- Sähkönsiirtoratkaisuiden osalta huomautettiin, että ilmajohdot pilaavat maiseman ja esitetty reitti kulkee Reinikankosken rantojensuojelualueen läpi, eikä ole nykyisellään toteuttamiskelpoinen. Vastaajat pitävät maakaapelivaihtoehtoa selvästi ilmajohtoja parempana: nähtiin että se ei pilaa kulttuurisesti tärkeitä maisemia ja näkymiä.

Mitkä energiantuotantomuodot näet kannatettavana?

- Vastaajilta kysyttiin myös, mitä energianmuotoja he kannattavat, mikäli hanketta ei toteuteta. Avoimia vastauksia jätettiin yhteensä 40 kappaletta. Muun muassa seuraavia vastauksia jätettiin:
 - Aurinkovoima (18 mainintaa)
 - Ydinvoima (16 mainintaa)
 - Biomassa, hakkuujäte (9 mainintaa)
 - Vesivoima (8 mainintaa)
 - Turve (7 mainintaa)
 - Tuulivoima muualla: jo rakennetut alueet tai merialueet, ei Natura-alueen vieressä sijaitseva valtakunnallisesti merkittävä kulttuurimaisema (5 mainintaa)
- Osa vastaajista myös kritisoi kysymyksenasettelua: kysymys ei ole hankkeen toteutuksen kannalta oleellinen, eikä ole Keuruun tehtävä ratkaista valtakunnallisia energiakysymyksiä.

Muu palaute

- Kyselyn lopuksi vastaajilta pyydettiin avointa palautetta hankkeeseen liittyen. Avoimia vastauksia jätettiin yhteensä 38 kappaletta. Vastaajat nostivat esiin muun muassa seuraavia asioita:
 - Vastaajat pitivät hankkeen perusteluita ja paikallisten kuulemista heikosti toteutettuna ja hätäisenä. Katsottiin, että kyselystä ei ole viestitty kunnolla ja vastaajille jäi vaikutelma, että kysely järjestetään vain, koska on se on lakiteknisesti välttämätöntä. Hankkeen perusteluita ei ole avattu ja kommunikaatio on heikkoa: miksi tuulivoimaa rakennetaan juuri kyseiselle alueelle ja mistä 9 ja 12 voimalan ratkaisut on keksitty? Onko hanke sijoitettu kuntien rajalle, jotta vastustusta syntyisi vähemmän? (8 kappaletta)
 - Alueelle ei kaivata tuulivoimaa ja hanke tulisi keskeyttää välittömästi. (8 kappaletta).
 - Tuulivoimaloiden alta joudutaan tuhoamaan laajoja luontoalueita korvataan teollisuusalueella: tuulivoimapuisto kun on todellisuudessa sähkövoimala-alue. Vastaajat pitävät toimintaa ympäristön ja biodiversiteetin ylläpitämisen kannalta kestävämmänä. (7 kappaletta)
 - Tuulivoima itsessään on hyvä asia, mutta sijaintia pidetään huonona. Kyseessä on arvokas ja tärkeä luontoympäristö. Tuulivoima soveltuisi vastaajien mielestä paremmin merelle, jo rakennetuille alueille, tai esimerkiksi moottoriteiden varsille. (3 kappaletta)
 - Tuulivoiman haittavaikutuksia ei ole vastaajien mukaan selvitetty tai tiedotettu hankkeen yhteydessä riittävästi, vaan terveyteen ja ympäristöön kohdistuvat pitkäaikaiset haittavaikutukset on sivuutettu tai selvitetty puutteellisesti. (3 kappaletta)
 - Tuulivoimaloiden vaikutusta alueen valosaasteeseen ei ole selvitetty. Alue on nykyisellään erittäin pimeä ja keinovalosta syntyvä valosaaste ei estä tähtitaivaan näkymistä. Miten tilanne tulee muuttumaan tuulivoimaloiden myötä? (2 kappaletta)
 - Vastaajien mukaan hankkeen meluselvitykset eivät ole ajantasaisia, sillä myllyjen koko on kaksinkertaistunut selvitysten laatimisen aikaisesta tilanteesta. Vastaajat esittävät, että hanketta viedään väärillä tiedoilla eteenpäin. (2 kappaletta)

Yhteenveto

- Kyselyyn kertyi runsaasti Keuruun ja lähikuntien vakituisten, sekä vapaa-ajan asukkaiden antamia vastauksia. Otosta voidaan pitää varsin kattavana.
- Suurin osa vastaajista koki hankkeella olevan merkittäviä negatiivisia vaikutuksia alueen luontoon, maisemiin sekä paikallisten terveyteen. Valtaosa vastaajista vastustaa hankkeen toteuttamisen merkittäviksi kokemiensa vaikutusten vuoksi.
- Vastaajat toivoivat hankkeelta ”huolellisempia” vaikutusten arviointeja ja erittelyä hankkeen terveys- ja luontovaikutuksista sekä ”parempaa” yhteistyötä ja keskusteluyhteyttä asianosaisten ja hankkeen välillä. Vastaajat toivoivat erityisesti negatiivisten vaikutusten ”huolellisempaa” ja ”kriittisempää” tarkastelua.
- Joukossa on kuitenkin joitain vastaajia, jotka pitävät tuulivoimahanketta tervetulleena ja pitävät sen vaikutuksia positiivisina.
- Enemmistö vastustajista ei sinänsä vastustanut tuulivoiman lisäämistä Suomessa, mutta toivoi laajojen yhtenäisten metsäalueiden säilyvän enemmän luontokäytössä. Voimala-alueita esitettiin enemmän merialueille tai jo rakennettujen alueiden liepeille.
- Vaihtoehdon 0 (nykytilan säilyttäminen) jälkeen vastaajat pitivät jatkokehittämisen kannalta parhaana hankevaihtoehtoa A (12 tuulivoimalaa) ja sähkösiirtovaihtoehtoa A (maakaapeli).